

Aliterace:

prázdna prestiž v prach se plazí
hlaholně nad hladem hloubá
nikoho než nás nebolí

Polyptoton:

večerní máj, byl lásky čas.
Hrdliččin zval ku lásce hlas,
kde borový zaváněl háj.
O lásce šeptal tichý mech;
kvetoucí strom lhal lásky žel
svou lásku slavík růži pěl

Anafora:

Člověku dáno je, že jak jde čas, všechno je horší,
vždy že se dočká dne, kdy tak či tak stihne ho smrt.
Člověku dáno je, že rodí se nahý a nahý
k matce se vrátí a z jmění svého si nevezme nic.
Člověku dáno je, že změní se, zpráchniví v zemi,
že se, ubožák v popel postupně rozpadne zas.

Paralelismus:

Do třetice musím též krčmy vzpomenouti,
k ní jsem celý život lnul, k ní chci vždycky lnouti.

Chiasmus:

morte bona morior, dulci nece necor.

Pleonasmus:

po modrém blankytu bělavé páry hynou

Tautologie:

Nevesely, truchlivy,
jsou ty kraje vodní,
v poloutně a v polousvětle
mine tu den po dni

Amplifikace (gradace):

Gradace: pochod, útok, vítězství slávy života

Asyndeton:

A byla cesta nížinou, přes vody, luka, bažinou

Parenteze:

by láska tvá tě šťastnou učinila,
by vášeň – vášeň je-li to – tě nikdy nezlomila

Zeugma:

nesnáším, bojím se, nenávidím vás

Paronomázie: V číši času**Figura etymologica:** div divoucí**Epizeuxis:**

Proč za ty ruce, za ty ruce
tak málo se platí?

Epifora:

Tenť bude, praví, tak šťastný,
a ještě jednou šťastný.

Epanastrofa:

i po smrti, rybáři, vidíte na svoje moře,
na svoje moře, kde žijete krásně a sami

Antiteze:

Zatímco si moudrý muž, je-li mudrc pravý,
skálu zvolí za základ, obydlí když staví,
já se hlupák podobám plynoucímu toku,
který mění krajinu na každíčkém kroku.

smrtí krásnou umírám, sladkou ranou padám.

Antiklimax: z tisícerych pokřiků, hvizdů, hlesů**Polysyndeton:**

a stráně zastřené a vzhůru cesta sivá
a soumrak májový

Hendiadys:

hněv horníka z Beskyd a z hor

Elipsa:

tělo jeho – skála na skále ležící

Metafora

Rád věděl bych, proč právě nyní vzkvétá
v mé duši smutek s chladným podzimem

Personifikace

Sen za snem přicházel
V den kdy se rodily jasmíny

Synestézie

tvůj zrak, jenž medem voní

Metonymie

překročit práh, královna Koloběžka

Synekdocha

Kdyby tvou šedivou palici, Cominie
špínou vin pokrytou, soud lidu na smrt hnal

Hyperbola

Veranie – z mých přátel, jichž jsou celé
tisíce, příteli můj jediný –

Litotes

k práci své jsem vždy byl bez lásky

Eufemismus, perifráze

... kráčí zachmuřenou cestou
tam, odkud prý už není návratu

Ironie

Ó Marku Tullie – ty, který hovoříš
výmluvněji než všichni Romulovi
potomci, i ti příští – Catullus
ti skládá svůj hold kulhavými slovy,
nejmizernější ze všech básníků –
právě tak, jako ty jsi v celé zemi
génus mezi advokáty všemi.

Symbol

Skleněná lahvička, a lebka na vinetě
v mou duši vbodává svůj pohled příšerný.
Den ze dne s myšlénkou o onom lepším světě
já neznaboh se stávám více důvěrný

Epiteton

zchytralý Odysseus

Oxymóron

teplo zhaslého plamene